

Framtidens Karriär Gymnasielärare

SOM ETT MODERNT utbildningsföretag gör vi vårt yttersta för att medarbetarna ska trivas och vilja stanna kvar

Jens Eriksson, chef för AcadeMedias gymnasie-segment.

Fler tidiga insatser kan öka kvaliteten i gymnasieskolan

7 I vår undersökning ger lärare de viktigaste faktorerna för att höja kvaliteten i gymnasieskolan. Maria Elmér, undervisningsråd, och Camilla Ahlin, gymnasiechef, lägger ut texten om kvalitetsarbete, förstatligande och långsiktig planering.

Gymnasieskolan på väg åt fel håll – eller ingenvart

9 Mer än hälften av gymnasielärarna anser att utvecklingen inom gymnasieskolan är på väg åt fel håll. Brist på behöriga kollegor och en ökad administrativ börda bidrar. Men det finns en omfattande yrkesstolthet i lärarkåren som förtjänar att få blomma ut.

Nära ledarskap utmärker en attraktiv arbetsgivare

13 Bra lön, bra ledarskap, välfungerande team och att kunna påverka sin egen arbetsituation är det som utmärker en attraktiv arbetsgivare enligt lärarna i vår undersökning. Matz Nilsson, Skolledarna, och Lena Åberg, gymnasiechef Motala kommenterar.

Allt börjar med bra lärare

Läraryrket är den enda organisation som samlar kraften från hela lärarprofessionen. Vi är stolta för att vi vet att det är tillsammans som vi får bäst förutsättningar att vara bra lärare och skolledare. Därför vägrar vi ställa olika lärarkategorier eller lärare och skolledare mot varandra. Alternativet till samling är förödande – en splittrad profession ger frivilligt bort makten över sin egen utveckling till andra.

Genom att samla hela professionen i vårt förbund, stärker vi vårt inflytande och vår ställning. Vi vet att det är du, jag och vi tillsammans som har svaren på vad som behöver hända på arbetsplatsen, i läraryrket och i hela Skolsverige.

#alltbörjarmedbralärare

Läraryrket
ALLT BÖRJAR MED BRA LÄRARE

Tidigare insatser, behöriga lärare och mer tid ökar kvaliteten

Bra lön, bra ledarskap och bra arbetskamrater är tre faktorer som hamnar i topp i Framtidens Karriär – Gymnasielärares senaste undersökning, där 500 lärare svarat på vad de anser utmärker en attraktiv arbetsgivare. Intressant är att hela 83 procent uppger att de kan tänka sig att arbeta på en mindre ort om förutsättningarna är de rätta. Hit räknas bland annat bra lön, rimlig arbetsbelastning och möjlighet att påverka sin egen arbetssituation.

När det kommer till frågan om vilka faktorer som kan öka kvaliteten i skolan är det framförallt tre områden som utmärker sig: tidigare insatser för elever med svårigheter, behöriga lärare samt mer tid för undervisning. Av undersökningens resultat att döma finns det en del för myndigheter, politiker

och huvudmän att fundera över. Mer än hälften av de tillfrågade lärarna, 52 procent, anser nämligen att utvecklingen inom gymnasieskolan går åt fel håll och 41 procent att utvecklingen står stilla – bara 7 procent menar att den går åt rätt håll.

Det kan låta dystert men just nu pågår en rad insatser på olika nivåer i syfte att förbättra arbetsmiljö, öka kvalitet, förbättra måluppfyllelse, skapa nya karriärvägar och öka likvärdighet i gymnasieskolan, listan kan göras hur lång som helst. Exempel på detta och mycket mer hittar du inne i tidningen.

Trevlig läsning!
Redaktionen

Om detta kan du läsa i Framtidens Karriär – Gymnasielärare

- 4 **Rapport: Andelen behöriga lärare varierar mycket**
Intervju med Johanna Jaara Åstrand, Lärarförbundet, om den utbredda bristen.
- 4 **Kort steg från klassrum till förlag**
Läraren som författare – av digitala läromedel.
- 5 **Öka genomströmningen i skolan**
Åsa Fahlén, Lärarnas Riksförbund, om jämlikhetsåtgärder och regionalisering.
- 5 **Viktigt att ligga steget före**
Kompetensmäklare + näringsliv = utbildningssamordning.
- 6 **Lärarna stannar – ett kvitto att lita på**
I norra Europas största privata utbildningsföretag kan lärarna få omväxling inom koncernen istället.
- 7 **Kvaliteten i gymnasieskolan ökar med mer tidiga insatser**
Om kvalitetsarbete, förstatligande och långsiktig planering.
- 8 **Utbildningens förmåga att stärka individen**
- 8 **Framgångsrikt förändringsarbete**
Flerfaldigt prisbelönt gymnasium om vad som gick bra.
- 9 **Insatsen "Framgångsrik undervisning"**
...ska öka måluppfyllelse och likvärdighet
- 9 **Gymnasieskolan på väg åt fel håll – eller ingenvart**
Men det förs ett levande samtal kring forskning om lärande, och i det är lärarna nu mer delaktiga.
- 12 **Många gymnasielärare kan tänka sig arbeta på mindre ort**
Småstaden överraskar med mer livskvalitet och trivsel än vad många tror – och med en personligare karriär.
- 13 **Nära ledarskap utmärker en attraktiv arbetsgivare**
Undersökningens resultatet förvävar Matz Nilsson, Skolledarna, lite.

Presenterade skolor, företag och kommuner

- 14 Vattenfallgymnasiet i Forsmark
- 15 Hälsinglands Utbildningsförbund
- 16 Kristianstads kommun
- 17 Hvilan Utbildning
- 17 Stenungsunds kommun
- 18 Academedia
- 19 Grilliska Gymnasiet i Västerås / Stadsmissionens Skolstiftelse

Framtidens Karriär – Gymnasielärare

är producerad av NextMedia.

nextmedia

Tidningen finns även på:
www.lararkarriar.se

SKRIBENTER Sandra Ahlqvist, Anette Bodinger Larsson, Cristina Leifland, Annika Wihlborg

FOTOGRAFER John Ash, Peter Engström, Lars Jansson, Daniel Larsson, Anders Nicander, Pia Nordlander, Johan Stjernéus

GRAFISK FORM Stellan Stål

KORREKTURLÄSNING Johan Siwerth

OMSLAGSFOTO Johan Marklund

TRYCK BOLD Printing/DNEX Tryckeriet

ANNONSFÖRSÄLJNING NextMedia

Frågor om innehållet besvaras av NextMedia:

Tel: 08-661 07 90

E-post: info@nextmedia.se

FÖR MER INFORMATION OM FRAMTIDENS KARRIÄR – GYMNASIELÄRARE, VAR VÄNLIG KONTAKTA:

Carl Meijer, E-post: carl.meijer@nextmedia.se

LÄS MER PÅ WWW.LARARKARRIAR.SE

Vill du **INSPIRERA** gymnasieelever att bli något stort?

Vara med och **UTBILDA** framtidens proffs?

UTMANA ungdomar att nå framgång?

Eller tända **STJÄRNOR I YRKESLIVET?**

Då har du hittat rätt!

Hos oss får du tillsammans med engagerade kollegor en ledande roll i arbetet med att möjliggöra gymnasieelevernas framtid.

Välkommen till Bildningsstaden Borås!

Hitta ditt nya jobb på boras.se/ledigajobb

NYFIKEN?

Läs mer om våra gymnasieskolor på boras.se
Eller kika in på #hängmedbäckäng #almåstar
#bliproffs #framgångsedan1856

**BORÅS
STAD**

Andelen behöriga lärare varierar

Andelen behöriga gymnasielärare varierar i hög grad mellan landets olika kommuner. Lärarförbundet har sammanställt rapporter om lärarbehörigheten bland gymnasielärare för kommuner, kommunförbund och län i hela landet. På en del gymnasieskolor är andelen behöriga lärare nere på oroväckande låga nivåer, medan andra klarar sig relativt bra.

LÄRARBEHÖRIGHET

TEXT ANNIKA WIHLBORG

Rapporten från Lärarförbundet innehåller en analys av utvecklingen i lärarbehörighet i respektive kommun och län. Högst andel behöriga gymnasielärare har Hallands län och lägst andel har Jämtlands län.

KONSEKVENSERNA AV den här utvecklingen är förstuds att det drabbar eleverna och den kvalitet de får i undervisningen

– Det vi framförallt ser är att det finns väldigt stora skillnader i landet vad gäller antalet behöriga gymnasielärare. Det mest alarmerande med vår kartläggning är att bristen på behöriga gymnasielä-

rare runtom i landet är så pass utbredd. I många län är 20 procent av lärarna i gymnasieskolan obehöriga, i en del län är det ännu fler, säger Lärarförbundets ordförande Johanna Jaara Åstrand.

Tuffare arbetsbelastning

– Konsekvenserna av den här utvecklingen är förstuds att det drabbar eleverna och den kvalitet de får i undervisningen. Det påverkar även de behöriga lärarna eftersom de får en tuffare arbetsbelastning när de saknar utbildade kollegor att dela ansvaret med, säger Johanna Jaara Åstrand.

Hon anser att staten och lärararbetsgivarna måste lägga upp en medveten kompetensförsörjningsplan som innehåller lönesatsningar, arbetsmiljöåtgärder och rekryteringsstrategier för att få fler att vilja bli och fortsätta vara lärare. Fler måste få möjlighet att kombinera studier och arbete för och förtroendet och tilliten till lärarkåren

Johanna Jaara Åstrand, ordförande Lärarförbundet.
Foto: baraBild

måste öka. En viktig åtgärd, utöver att öka andelen behöriga gymnasielärare generellt, är förstuds att minska ojämlikheten i andelen behöriga lärare i olika delar av landet.

Låt lärare få vara lärare

– Kring skolor med låg andel behöriga behövs det tas ett helhetsgrepp. Rekrytera lärarteam och säkerställ att det finns tillräckligt med kringresurser som

förstärkt elevhälsa, socialpedagoger, administrativt stöd och bra it-lösningar, så lärarna får ägna sig åt det som gynnar elevernas kunskapsutveckling. Skolor kan bli bättre på att attrahera behöriga lärare genom att visa att man värnar om sina lärare och värderar dem högt. Satsa på bra ledarskap, utvecklad arbetsorganisation, låt lärare få vara lärare och fortsätta utvecklas i sitt yrke, säger Johanna Jaara Åstrand.

Kort steg från klassrum till förlag

– Det går att vara kunskapsförmedlare på olika sätt, som lärare i klassrummet, läromedelsförfattare eller som utvecklare av läromedel. Jag stortrivs i min nya roll, säger Liza Greczanik, som efter tio år i läraryrket började som läromedelsutvecklare på Studentlitteratur.

DIGITALA LÄROMEDEL

TEXT ANETTE BODINGER LARSSON

Det har gått ett år sedan Liza Greczanik lämnade jobbet som lärare i svenska för en tjänst som läromedelsutvecklare på Studentlitteratur i Lund. Ett steg som inte var särskilt långt eftersom Liza under skoltiden började skriva läromedel med fokus på språkutvecklande arbetssätt med hjälp av olika digitala verktyg. Erfarenheter som kommer väl till pass i arbetet som läromedelsutvecklare.

– Jag skrev till exempel ett stort basläromedel i svenska och svenska som andraspråk tillsammans med tre andra

Liza Greczanik, läromedelsutvecklare på Studentlitteratur.
Foto: Christoffer Lomfors

författare. När tillfället kom kändes det naturligt att gå över till förlagsvärlden, eftersom jag redan hade nosat på det här yrket från olika håll.

Efter ett år i den nya rollen konstaterar Liza att hon hamnat helt rätt.

– Det som lockade mig var tanken att på heltid få ägna mig åt att skapa produkter som syftar till att utveckla

ungdomars språk. Det är ett väldigt stimulerande och kreativt yrke där jag, som älskar det skrivna språket, verkligen har möjlighet att fördjupa mig i ämnet.

Nära koppling

Läromedelsutveckling handlar i stort om att följa ett läromedel från idé till färdig produkt.

– Jag arbetar till exempel med att spana efter vilka behov som finns hos lärare och elever och med att känna in åt vilket håll de pedagogiska vindarna blåser, för att i nästa steg ta fram passande material. En stor del av arbetet är också att hålla kontakt med alla som ingår i projektet samt att läsa och ge feedback på manus.

KOPPLINGEN TILL SKOLAN är en förutsättning för att kunna göra undervisningsnära produkter

På frågan om Liza kan rekommendera andra lärare att följa hennes exempel blir svaret ”Ja, absolut!”.

– Det är ingen slump att så många på förlaget har lärarbakgrund och att så många av våra författare är lärare. Kopplingen till skolan är en förutsättning för att kunna göra undervisningsnära produkter. För mig är det väldigt trevligt att jag trots yrkesbytet inte har lämnat klassrummet. Jag finns ju kvar där, men i en annan skepnad, kan man säga. Att utveckla läromedel som bidrar till lärande känns väldigt meningsfullt.

Öka genomströmningen i skolan

Ett mer riktat ekonomiskt stöd som baseras på elevernas socioekonomiska bakgrund och intagningspoäng till gymnasieskolan kan bidra till en mer jämlik gymnasieskola. Ett sådant stödsystem kan även öka genomströmningen av elever och bidra till att fler tar en gymnasieexamen. Det anser Åsa Fahlén, förbundsordförande för Lärarnas riksförbund.

BEHOVSANPASSAD FINANSIERING

TEXT ANNIKA WIHLBORG

– Elevernas möjligheter att fullfölja ett gymnasieprogram har ett starkt samband med de resurser de har med sig när de börjar gymnasieskolan. För att jämna ut klyftorna mellan olika gymnasieskolor och bidra till en mer jämlik skola vill vi se ett ekonomiskt likvärdighetstillskott riktat mot just gymnasieskolan, säger Åsa Fahlén, förbundsordförande för Lärarnas riksförbund.

Gymnasieskolan går mot en ökad regionalisering. Det finns redan ett

Åsa Fahlén, förbundsordförande för Lärarnas riksförbund.
Foto: Rikard Westman

DET ÄR VIKTIGT att arbetsmarknadens behov blir en del av styrningen, inte endast elevintresset

utredningsunderlag om hur statens skolmyndigheter kan regionaliseras. Den utredningen passar väl samman med en regionaliserad gymnasieskola, där staten skulle kunna ta ett större ansvar. Utöver finansieringen handlar det om dimensionering av utbildningsinriktningar och skolenheter. Överetableringar är mycket dyra, inte bara för samhället, liksom att underetablering leder till arbetskraftsbrist.

– Det är viktigt att arbetsmarknadens behov blir en del av styrningen,

inte endast elevintresset. Kommunerna kan inte själva klara gymnasieskolans dimensionering och finansiering, utan det behövs en aktör som tar ett helhetsansvar, säger Åsa Fahlén.

Baseras på intagningspoäng

– En statlig medfinansiering som baseras på elevernas olika förutsättningar har potential att öka genomströmningen och höja kunskapsresultaten. Ett och samma gymnasieprogram kan attrahera vitt skilda elevgrupper i olika kommuner och friskolor. Det måste fi-

nansieringen till viss del ta hänsyn till, säger Åsa Fahlén.

Hon anser att den här typen av finansiering, som enligt förbundet bör fungera som ett tillskott utöver gymnasieskolornas grundfinansiering, då gymnasieskolan, precis som grundskolan är underfinansierad. I grundskolan talar man om sex miljarder i likvärdighetsfinansiering och förbundet vill gärna se en motsvarande modell även i gymnasieskolan.

För att den här finansieringsformen ska bli verklighet krävs ett regeringsbeslut. Åsa Fahlén hoppas att den pågående regeringsutredningen om framtidens gymnasieskola ska ta upp frågan och landa i samma slutsats som Lärarnas riksförbund.

– Man bör även inkludera vuxenutbildningen i den här finansierings- och dimensioneringsformen, vilket kan leda till en tätare kontakt mellan gymnasieskolan och vuxenutbildningen. Den här typen av statlig finansiering kan göra det möjligt för lärare på gymnasieskolor där behoven är som störst att ha mindre elevgrupper med ökade möjligheter till stödinsatser. Det kan i sin tur bidra till att attrahera fler behöriga lärare till gymnasieskolor och program med låga intagningspoäng, säger Åsa Fahlén. ■

Viktigt att ligga steget före

– Samarbete är A och O för att säkra regionens kompetensförsörjning. Det säger Thomas Winqvist, chef för Hälsinglands Utbildningsförbund, där kompetensmäklarnas täta kontakter med näringslivet hjälper förbundets utbildningssamordnare att ligga steget före.

KOMPETENSFÖRSÖRJNING

TEXT ANETTE BODINGER LARSSON

I Hälsingland finns ett dynamiskt näringsliv med spännande verksamheter där många står inför både expansion och generationsskiftet, så här finns goda möjligheter för framtida jobb.

DAGENS SKOLFRÅGOR ÄR så pass komplexa att du måste vara större och arbeta över kommungränserna för att få till det på ett bra sätt

Med det följer även utmaningar, inte minst för Hälsinglands Utbildningsförbund.

– En av våra största utmaningar är den framtida kompetensförsörjningen.

Det handlar om att få fram utbildningsplatser som möter det omgivande samhällets behov, men även om att göra våra utbildningar attraktiva, säger Thomas Winqvist.

För att klara det arbetar utbildningsförbundet på bred front med olika insatser.

– När det gäller gymnasieskolan har vi bland annat programråd. Där träffar skolans företrädare representanter från näringslivet för att se till att vi tillhandahåller utbildningar som i nästa steg leder till jobb. En viktig del i arbetet är att politikerna är med på tåget och får förstahandsinformation, både om hur läget ser ut och hur vi möter situationen.

Samarbete

Thomas Winqvist berättar att förbundet även har kompetensmäklare som har till uppgift att vara ute på företagen och inventera kommande rekryteringsbehov.

Thomas Winqvist, chef för Hälsinglands Utbildningsförbund.
Foto: Johan Löf

– Denna information sammanställer vi sedan tillsammans med övriga kommuner i regionen och får på så vis fram en helhetsbild. Vi anordnar även branschträffar tillsammans med arbetsförmedling och Region Gävleborg för att se till att vi utbildar rätt och får fram den kompetens som efterfrågas av olika sektorer.

Han konstaterar att utbildningsförbundet i sig är produkten av ett samarbete mellan tre kommuner.

– Dagens skolfrågor är så pass komplexa att du måste vara större och arbeta över kommungränserna för att få till det på ett bra sätt. Viktigt är också att kompetensutveckla vår egen verksamhet i syfte att vara en attraktiv arbetsgivare och kunna erbjuda inte bara bra anställningsvillkor utan även goda karriär- och utvecklingsmöjligheter. Det tror jag kommer att bli allt viktigare framöver. ■

Lärarna stannar

– ett kvitto att lita på

Som norra Europas största privata utbildningsföretag har AcadeMedia ett stort ansvar att bidra till den svenska skolans utveckling. Det menar Jens Eriksson, chef för AcadeMedias gymnasiesegment. Systematiskt kvalitetsarbete och en öppen dialog med andra aktörer är viktiga redskap i arbetet.

SKOLANS UTVECKLING

TEXT CRISTINA LEIFLAND

AcadeMedia är verksamt inom förskola, grundskola, gymnasieskola och vuxenutbildning i Sverige, Norge och Tyskland. Företaget driver 141 gymnasieskolor spridda över hela landet, med sammanlagt över 132 000 elever.

– Det finns många fördelar med vår storlek. Vi har resurser att arbeta långsiktigt och uthålligt och ett brett dataunderlag för att säkerställa kvaliteten. Med storleken följer också ett samhällsansvar. Därför arbetar vi väldigt transparent och i ständig dialog med andra aktörer, både offentliga och privata. Vi bidrar med allt från statistik och förfinade mätmetoder till att ta emot ett stort antal lärarstudenter från universitet och högskolor, säger Jens Eriksson.

Lära av varandra

Det systematiska kvalitetsarbetet är i ständigt fokus på AcadeMedia. Viktiga delar är att jämföra olika enheters elevresultat och utifrån dessa se vad som fungerar i praktiken, och att inspireras av goda exempel.

– Det kollegiala lärandet är en stor del av vårt kvalitetsarbete. Vi har 3 500 medarbetare i gymnasieskolan och tack vare det kan vi fånga upp impulser från många olika håll, hitta och sprida goda exempel, och skapa en positiv utveckling för hela koncernen, säger Jens Eriksson.

En del i gymnasiet gemensamma strategier är Närvarolyftet, en systematisk modell som erbjuder stöd till huvudmän och skolor. Projektet ska på ett strukturerat sätt mäta elevernas frånvaro och analysera vilka framgångsfaktorer som finns på skolor där närvaron är hög.

– Skolan är en komplex verksamhet, men en sak är uppenbar – eleverna

Jens Eriksson, chef för AcadeMedias gymnasiesegment.
Foto: Johan Marklund

måste delta i undervisningen för att lära sig något. Ett problem i Sverige är att frånvaron ökar. Inom ramen för Närvarolyftet processleds våra skolor i att etablera en systematisk närvarokultur. Vi börjar med ett makroperspektiv och samlar in data och aktuell kunskap och kokar sedan ner detta till detaljnivå, där vi lyfter framgångsexempel. Det kan i vissa fall röra sig om så enkla åtgärder som nya morgonrutiner med korridorcoacher och frukost på skolan eller sättet eleverna ska sjukanmäla sig, säger Jens Eriksson.

Attraherar kompetens

En stor utmaning för den svenska skolan är kompetensförsörjningen. Sektorn präglas av en hög personalomsättning och enligt SKL behövs 187 000 nya lärare fram till 2031. Jens Eriksson framhåller att kompetensutveckling, starka professionella nätverk och tydliga karriärvägar för lärare med bland annat chefs- och mentorprogram är viktiga inslag för att attrahera och behålla personal. I kraft av sin storlek

kan AcadeMedia också erbjuda alternativa jobb inom koncernen för den som vill pröva något nytt.

– Som ett modernt utbildningsföretag gör vi vårt yttersta för att medarbetarna ska trivas och vilja stanna kvar,

SOM ETT MODERNT

utbildningsföretag gör vi vårt yttersta för att medarbetarna ska trivas och vilja stanna kvar

fast kanske i en annan funktion eller på en annan skola. Vi har lyckats få ner personalomsättningen, nu flyttar medarbetarna i större utsträckning inom koncernen istället.

Digitalisering är också avgörande för att lösa kompetensförsörjningen, menar Jens Eriksson. Han betonar att det inte handlar om att ersätta lärare med laptops, utan att effektivisera exempelvis administration så att resurser kan läggas på undervisningen istället. Digitala verktyg i undervisningen kan

ge eleverna nya perspektiv och hjälper ofta eleverna att omsätta idéer i text och bild.

– Digitalisering ger också möjlighet till högkvalitativ fjärrundervisning i smala ämnen som endast ett fåtal elever vill läsa eller där det råder lärarbrist. Det ger fantastiska möjligheter att stärka utbildningen och öka valfriheten. Det gäller att utnyttja digitalisering klokt.

Harvard på svensk mark?

Jens Eriksson framhåller att friskolesektorn har bidragit till en större mångfald och att nytänkande är en del av friskolornas arv.

– Många friskolor grundades för att fylla ett speciellt behov och har verkligen vitaliserat skolektorn. Tyvärr har debatten ibland varit förenklad och politiserad. Friskolor utgör 20 procent av gymnasierna i Sverige och det är orimligt att de ibland får bära hela ansvaret för de fallande resultaten. Jag hoppas att detta synsätt är på väg att ändras och att vårt viktiga bidrag synliggörs. Idag är systemet ofta till friskolornas nackdel och det finns mycket kvar att göra för att skapa likvärdiga villkor mellan kommunala skolor och friskolor.

Inför framtiden vill Jens Eriksson gärna se ett ökat internationellt samarbete.

– Nästa steg är att Sverige blir en del av den internationella utbildningsvärlden. Skolsverige är ganska slutet och utländska aktörer skulle kunna bidra på ett väldigt positivt sätt. Tänk vad spännande om Harvard eller MIT slog upp portarna i Sverige!

ACADEMEDIA

Idag har AcadeMedia totalt 141 gymnasieskolor från Ystad till Luleå under följande namn:

- Designgymnasiet
- Didaktus
- Drottning Blankas Gymnasieskola
- Framtidsgymnasiet
- Hagströmska Gymnasiet
- Hermods Gymnasium
- Internationella hotell- och restaurangskolan
- Klara Teoretiska Gymnasium
- LBS Kreativa Gymnasiet
- NTI Gymnasiet
- Plusgymnasiet
- Praktiska Gymnasiet
- ProCivitas Privata Gymnasium
- Rytmus Musikgymnasium

Kvaliteten i gymnasieskolan kan öka med fler tidiga insatser

Tidigare insatser för elever med svårigheter, fler behöriga lärare, mer undervisningstid, förstatligande av skolan och ett bättre arbetsklimat. Det är de fem viktigaste faktorerna för att höja kvaliteten i gymnasieskolan, enligt lärarna som deltog i Framtidens Karriär – Gymnasielärares undersökning.

KVALITETSARBETE

TEXT ANNIKA WIHLBORG

– Det är intressant att tidiga insatser för elever med svårigheter rankas som den enskilt viktigaste faktorn för att höja kvaliteten i gymnasieskolan. Att sätta in individuellt stöd i rätt tid är en viktig framgångsfaktor som även kan bidra till att förebygga avhopp från gymnasieskolan. Vi ser att det här stödet inte alltid fungerar som det ska på gymnasieskolor runt om i landet. Att fler behöriga lärare rankas högt är ingen överraskning, det är en fråga som vi på Skolverket sedan länge arbetar aktivt med, säger Maria Elmér, undervisningsråd på Skolverket.

Den viktigaste faktorn för ett framgångsrikt kvalitetsarbete är, enligt Maria Elmér, att det på varje skola finns

ATT SÄTTA IN individuellt stöd i rätt tid är en viktig framgångsfaktor

ett samförstånd och en pågående diskussion kring vad som behöver göras för att eleverna ska må bättre, få bättre studieresultat och uppnå studiero.

– Jag håller med lärarna som deltog i undersökningen angående vilka fakto-

rer som är mest avgörande för en hög kvalitet i gymnasieskolan. En faktor som jag kan lägga till är betydelsen av en välfungerande elevhälsa samt ett strukturerat och långsiktigt kvalitetsarbete som utgår från den enskilda skolans egna förutsättningar. Kvalitetsarbetet gynnar elevernas kunskapsinhämtning och gör det både lättare att identifiera vad som fungerar bra och behöver utvecklas och att identifiera saker som görs i onödan, exempelvis onödiga dokumentation, säger Maria Elmér.

Stöd i skolornas arbete

Hur det strukturerade kvalitetsarbetet ser ut varierar mycket mellan olika gymnasieskolor. Skolverket har identifierat ett behov av processtöd i det systematiska kvalitetsarbetet och har därför lanserat Kvalitetsverkstaden, ett nätbaserat processtöd som innehåller filmer, diskussionsfrågor, självskattningar och annat utbildningsmaterial som kan underlätta kvalitetsarbetet. Materialet är utformat för att användas gemensamt i huvudmanorganisationen. Viktiga syften med Kvalitetsverkstaden är att stärka förståelsen för kvalitetsarbetet, förbättra resultat och likvärdighet samt att skapa delaktighet och dialog.

– Vi tänker ofta att kvaliteten behöver öka, men utifrån mitt perspektiv är kvalitetsnivån i den svenska gymnasieskolan redan hög. Jag håller med lärarna som deltog i undersökningen om vilka faktorer som är viktiga för kvaliteten. Tidiga insatser för elever i behov av särskilt stöd är ju exempelvis ofta helt avgörande för om de ska kunna ta gymnasieexamen på tre år, säger Camilla Ahlin, gymnasiechef på Hulebäcksgymnasiet i Härryda utanför Göteborg.

Förstatligande? Planering!

Hon ser en tydlig koppling mellan en hög andel behöriga lärare och en genomgående hög kvalitet på undervisningen och håller med om att mer tid för undervisning är viktigt.

– Mer tid för lärarna att planera och genomföra undervisningen tillsammans med kolleger och eleverna anser jag vara en framgångsfaktor för hög kvalitet i gymnasieskolan. Det ger goda resultat när elever och lärare tillåts utveckla undervisningen tillsammans och eleverna får ett reellt inflytande. Ett förstatligan-

de av gymnasieskolan betraktar jag dock inte som en lika viktig faktor. Jag tror inte att gymnasieskolan är mogen för ett förstatligande än. Om man överväger förstatligande bör man titta på vilka

OM GYMNASIESKOLAN gavs rätt förutsättningar till långsiktig planering av sitt utbildningsutbud vore det positivt, både för organisationen och likvärdigheten

delar av gymnasieskolan som skulle gynnas av det, säger Camilla Ahlin. Om till exempel gymnasieskolan gavs rätt förutsättningar för långsiktig planering av sitt utbildningsutbud vore det positivt, både för organisationen och likvärdigheten. I dagens konkurrensutsatta gymnasieskola styrs ju utbudet av elevernas val, säger Camilla Ahlin.

Hon anser även att det kollegiala lärandet och helhetssyn är viktigt för att upprätthålla en god kvalitet i gymna-

Foto: Anna Sjöstrandson Högborg

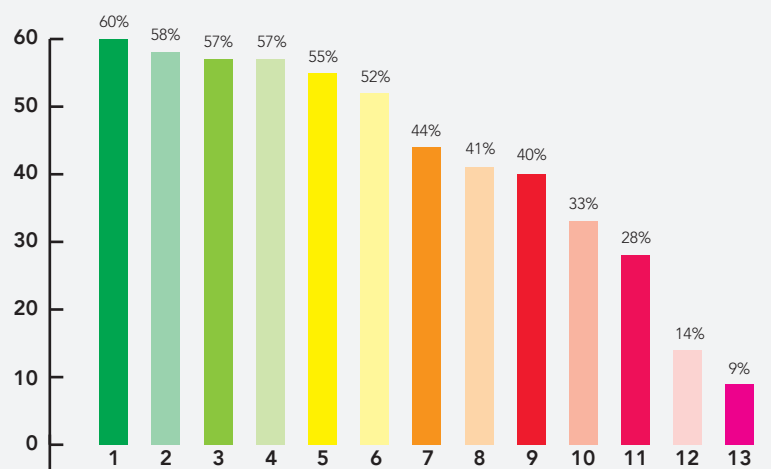

Camilla Ahlin, gymnasiechef på Hulebäcksgymnasiet i Härryda utanför Göteborg.

sieskolan samt att fler gymnasieskolor bör sträva efter att uppnå kontinuitet i ledarskapet genom att hitta sätt att behålla erfarna och duktiga skolledare. ■

VILKA FAKTORER ÄR VIKTIGAST FÖR ATT HÖJA KVALITETEN?

Vilka faktorer är viktigast för att höja kvaliteten i gymnasieskolan? Ange gärna flera.

1 Tidigare insatser för elever med svårigheter	7 Mer resurser till verksamheten
2 Behöriga lärare	8 Bättre arbetsmiljö
3 Mer tid för undervisning	9 Möjlighet till kompetensutveckling
4 Förstatligande av skolan	10 Förbättrad och lättolkad läroplan
5 Lugn och ro i klassrummet/bättre arbetsklimat	11 Kollegialt lärande
6 Mindre klasser	12 Bra introduktion för nyanställda
	13 Annat

Undersökningen genomfördes mot ett slumpmässigt urval av gymnasielärare i Sverige 9–15 april 2019. Statistisk felmarginal 2,5–4 procentenheter.

Maria Elmér, undervisningsråd på Skolverket.

Utbildningens förmåga att stärka individen

Utgångspunkten för Stadsmissionens Skolstiftelse är värderingen om alla människors lika värde. Visionen är att Stiftelsen genom utbildning kan bidra till ett mänskligare samhälle. Här är man övertygad om att utbildning verkligen gör skillnad, både för individen och för samhället i stort.

IDÉBUREN UTBILDNING

TEXT ANNIKA WIHLBORG

– Vi uppmuntrar våra elever och lärare till aktivt ansvarstagande och engagemang i samhället. Vi vill rusta våra studerande med såväl goda kunskaper som en tro på sig själva och sin egen förmåga, säger Marina Malmqvist, vd på Stadsmissionens Skolstiftelse. På så sätt bidrar vi till ett bättre samhälle, år efter år. Med sex gymnasieskolor i Mälardalen som går under namnet Grill-ska Gymnasiet och en folkhögskola

Marina Malmqvist, vd på Stadsmissionens Skolstiftelse.
Foto: Robin Benigh/
Stockholms Stadsmission

samt en yrkeshögskola, är Stadsmissionens Skolstiftelse en av Sveriges största idéburna utbildningsaktörer, med totalt 3 000 elever.

Arbetar integrerat

Stiftelsens viktigaste målsättning är att få ännu fler elever att fullfölja sina gymnasiestudier och ta examen.

– Vi är övertygade om att utbildning skapar bättre förutsättningar för individen och minskar utanförskapet i samhället, vilket är en angelägen fråga på nationell nivå idag. Vi arbetar med

en gemensam pedagogisk modell för att öka våra elevers möjligheter till framgångsrikt lärande. Där är det

VI VILL RUSTA våra studerande med såväl goda kunskaper som en tro på sig själva och sin egen förmåga

viktigt att skapa en lärmiljö som baseras på tillit och goda pedagogiska relationer, och där alla individer ska

komma till sin rätt, känna sig sedda och bekräftade och få möjlighet till lärande i en trygg miljö. Hos oss arbetar elevhälsoteamen integrerat med lärarlagen, utifrån gemensamma förebyggande strategier kring exempelvis hälsofrågor och elevnärvaro, säger Marina Malmqvist.

Samverkan med Star for Life

Stadsmissionens Skolstiftelse samarbetar bland annat med organisationen Star for Life, vars satsning Motivationslyftet stöttar elevernas självkänsla, välmående och prestation. De har även kompetensutvecklat alla sina medarbetare enligt Motivationslyftets metod.

– Vi ger även alla våra elever en genomtänkt introduktion och följer därefter noga deras kunskapsutveckling och närvaro, och vi bryr oss om hur eleverna mår och utvecklas under sin studietid.

Stiftelsen är också i ett partnerskap med forskningsinstitutet RISE.

– Tillsammans bedriver vi forskningsprojekt i skärningspunkten mellan utbildning, lärande och digitalisering, säger Marina Malmqvist.

Framgångsrikt förändringsarbete

Nösnäsgymnasiet i Stenungsund är en flerfaldigt prisbelönad gymnasieskola som 2014 initierade ett förändringsarbete utifrån visionen att bli en av Sveriges bästa gymnasieskolor. Förändringsarbetet, som till stor del gått ut på att tillvarata och uppmuntra lärarnas egna initiativ samt att vidareutveckla och systematisera det som fungera bra, har verkligen gett resultat.

FÖRÄNDRINGSARBETE

TEXT ANNIKA WIHLBORG

– Vårt förändringsarbete tog ordentlig fart i samband med en omorganisation 2014. Då identifierade vi vad som fungerade bra på skolan och vilka områden vi ville utveckla. Några av de faktorer som fungerade väldigt bra var samverkan med näringslivet och ämnesöverskridande samverkan. Vi har sedan dess vidareutvecklat det som fungerar bra och systematiserat vårt

kvalitetsarbete, säger Helene Petersson, verksamhetschef på Nösnäsgymnasiet.

Tvärprofessionellt samarbete

En faktor som utmärker Nösnäsgymnasiet är den nära samverkan mellan skolbiblioteket och lärarna. Det har resulterat i att skolan, för fjärde året i rad, tilldelats utmärkelsen Skolbibliotek i världsklass. För att få utmärkelsen ska ett skolbibliotek bland annat bidra till att stärka elevernas digitala kom-

VI ÄR MÅNA om att ge våra lärare utrymme att utveckla och förverkliga sina idéer och projekt

petens och arbeta läsfrämjande. Stor vikt läggs också vid samarbetet med skolans övriga pedagogiska personal. På skolbiblioteket arbetar två bibliotekarer som ofta är ute i klassrummen och undervisar i informationssökning, sök- och källkritik, presenterar böcker, eller har boksamtal.

– En viktig framgångsfaktor är att våra bibliotekarer tagit ett större grepp som omfattar mycket mer än bara litteratur. Vi har ett välfungerande tvärprofessionellt samarbete

mellan bibliotekarierna och lärarna. Våra elever arbetar exempelvis med ämnesöverskridande teman och våra bibliotekarer är i allra högsta grad delaktiga i det arbetet. Det är utvecklande både för eleverna och personalen, säger Helene Petersson.

Årets UF-skola 2019

Nösnäsgymnasiet vann även det ärofyllda priset Årets UF-skola 2019, i konkurrens med 49 skolor i Göteborgsregionen. Även här är det nära samverkan mellan lärare i många olika ämnen som ligger bakom framgången. På Nösnäsgymnasiet arbetar man ämnesöverskridande med Ung Företagsamhet, vilket innebär att bland annat lärare i svenska, retorik och engelska involveras. Det finns även många lokala företagare som stöttar eleverna i deras arbete.

Nösnäsgymnasiet erbjuder Ung Företagsamhet även för eleverna på yrkesprogrammen, vilket är relativt ovanligt.

– Vårt nära samarbete med det lokala näringslivet är ytterligare en framgångsfaktor för oss. Båda parter är lyhörda för varandras behov och samarbetet sker både på strategisk och operativ nivå. Vi är måna om att ge våra lärare utrymme att utveckla och förverkliga

Helene Petersson, verksamhetschef på Nösnäsgymnasiet i Stenungsunds kommun.

sina idéer och projekt. Vi har även systematiserat det kollegiala lärandet och tror mycket på vikten av att skapa förutsättningar för kollegiala möten i vardagen, säger Helene Petersson.

Framgångsrik undervisning ska öka måluppfyllelse och likvärdighet

– Målet är att kunna stötta alla elever i att nå längre än de redan gör, säger Mattias Olsson, skolchef i Kristianstad. Här sjösätts nu insatsen *Framgångsrik undervisning* som syftar till att höja elevernas måluppfyllelse och öka likvärdigheten genom en än bättre undervisning.

FRAMGÅNGSRIK UNDERVISNING

TEXT ANETTE BODINGER LARSSON

Under våren inleds insatsen *Framgångsrik undervisning* i Kristianstad. Ett initiativ som rör alla skolor i kommunen och omfattar en rad olika områden som till exempel satsningar på digitalisering och nyanländas lärande.

– En av våra största utmaningar är elevernas måluppfyllelse. Vi har jämförelsevis ganska goda resultat men ser hos många elever en potential att kunna utvecklas ännu mer. Då talar

jag om både de som kämpar för att nå grundläggande mål och elever som är högpresterande. Vi ser en utveck-

VI SER EN utvecklingspotential i att kunna stötta alla elever i att nå längre än de faktiskt gör

lingspotential i att kunna stötta alla elever i att nå längre än de faktiskt gör. Framgångsrik undervisning är en viktig del av den strävan, säger Mattias Olsson.

För att kunna lyckas fullt ut menar han att det är viktigt att lämna projekt-tanken bakom sig.

– Att öka måluppfyllelse och likvärdighet måste vara ett varaktigt arbete som pågår kontinuerligt och genomförs hela verksamheten.

Kartläggning

Insatsen utgår från skolans identifierade behov.

– Utgångspunkten, som vi till dags dato har arbetat med i hälften av våra

Mattias Olsson, skolchef i Kristianstad.

gymnasieskolor, är Kärnan som är en modell för att värdera och skatta vad som händer i klassrummet.

Modellen har tagits fram i samarbete med olika aktörer, till exempel högskola och universitet, där syftet varit att identifiera ett antal kvalitetsdimensioner som kartläggningen i klassrummen kan utgå ifrån. Kartläggningen med efterföljande analys ska sedan utgöra ett viktigt underlag i varje

skolas arbete med att utveckla undervisningen.

Mattias Olsson har varit skolchef i Kristianstad i sju år. Ambitionen är att kartläggningarna om ytterligare sju år visar på en större likvärdighet och måluppfyllelse i samtliga skolor.

– Om sju år hoppas jag att varje ungdom som går ut en gymnasieskola i Kristianstad gör det med ett godkänt slutbetyg, en gymnasieexamen, i handen. ■

Gymnasieskolan är på väg åt fel håll

52 procent av gymnasielärarna anser att utvecklingen inom svensk gymnasieskola är på väg åt fel håll. Det framgår av Framtidens Karriär – Gymnasielärares undersökning. Brist på behöriga kollegor och en ökad administrativ börda bidrar till utvecklingen.

UTVECKLING

TEXT ANNIKA WIHLBORG

– Undersökningsresultatet förvånar mig inte. Vi får många indikationer från våra medlemmar på att utvecklingen är på väg åt fel håll. Vi ser bland annat

att allt fler lärare lämnar eller överväger att lämna yrket till följd av en ökad administrativ börda och en allt mer påtaglig brist på behöriga kollegor. Vår egen undersökning visar att 82 procent av lärarna idag säger att dokumentationskraven gör dem stressade och fyra av tio överväger att lämna yrket, säger Maria Rönn, gymnasielärare och förste vice ordförande i Lärarförbundet.

Just bristen på behöriga kollegor ger många följd effekter, enligt Maria Rönn. Många behöriga gymnasielärare saknar kompetenta kollegor att tala med, om yrket och elevernas inläring.

Kan underminera

– Politiker tenderar att förenkla gymnasieskolans komplexa problematik, exempelvis genom att föreslå mobilförbud eller att man ska introducera

en tvåårig yrkesskola som ett alternativ till dagens treåriga program. Det riskerar att underminera hela gymnasieskolan eftersom vi vet att teoretiska kunskaper behövs för att eleverna ska klara sig på framtidens arbetsmarknad, säger Maria Rönn.

DET FINNS EN omfattande yrkes stolthet i lärarkåren som förtjänar att få blomma ut

Även om mycket är på väg åt fel håll betonar Maria Rönn att det även finns en positiv utveckling i gymnasieskolan.

– Vi för numera ett mer levande samtal kring forskning om lärande. Lärare är dessutom mer delaktiga i utvecklingen av lärandet. Lärare som har tillgång till en engagerad ledning och lokalpolitiker som ger dem mandat att utveckla skolan tillsammans med skolledningen trivs i allmänhet bra på sin arbetsplats, säger Maria Rönn.

Analysera behovet

Hon ser gärna att politiker lanserar alternativa vägar in i läraryrket som inte är genvägar. Det kan handla om alternativa studiemedelslösningar eller möj-

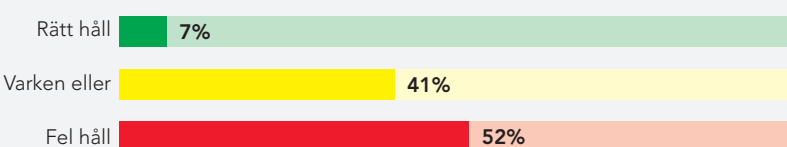
Maria Rönn, gymnasieskollära och förste vice ordförande i Lärarförbundet.

lighet att kombinera studier och arbete som gör det lättare för personer mitt i yrkeslivet att sadla om till lärare.

– Jag efterlyser även en ordentlig analys av vilken dokumentation som faktiskt är nödvändig och av hur lärarnas arbetstid kan användas på ett så optimalt sätt som möjligt. En gymnasieskola som är på väg åt fel håll riskerar att urholka arbetsglädjen och minimera lärarnas möjligheter att utvecklas i sitt yrke, säger Maria Rönn. ■

ÅT VILKET HÅLL GÅR UTVECKLINGEN INOM GYMNASIESKOLAN?

Åt vilket håll går utvecklingen inom svensk gymnasieskola?

A woman with long dark hair and glasses, wearing a grey and white argyle sweater over a blue collared shirt and blue jeans. She is holding several books, one of which is labeled '4A Matematik'. She stands with one hand on her hip against a dramatic, cloudy sky background.

KRAFT ÅT SVERIGES VIKTIGASTE ARBETSPLATSER

Sveriges Bästa Arbetsgivare - 4 år i rad!
Detta är unikt för att vara ett företag som
bemannar skola, vård och omsorg.

Nyhet!

Nu kan du boka vikarier snabbare än du hinner säga sjukfrånvaro!

Trött på att behöva sitta i evighetslånga telefonköer varje gång någon av dina lärare ligger hemma i influensa eller måste vabba? Skaffa Zests vikarieapp!

Tack vare vår nya och smått revolutionerande app kan du boka tillfälliga vikarier med bara ett knapptryck. Bokningsfunktionen är dessutom tillgänglig dygnet runt, vilket gör att du kan fylla dina personalluckor i samma stund som frånvarooanmälningarna trillar in. Smart va?

Vill du få tillgång till appen? Registrera dig på zesteducation.se redan idag.

Få tillgång till vikarieappen! Registrera dig på zesteducation.se

FRÅN SNABBA PUCKAR TILL LÅNGLIVADE RELATIONER

På Zest Education hittar du alltifrån obehöriga "springvikarier" till kvalificerade och behöriga lärare inom alla ämnesområden. Vi bemannar alltifrån enstaka dagar till hela läsåret i hela landet. Oavsett vilken typ av vikarie du söker kan du känna dig trygg med att personalen du hyr lever upp till våra hårt ställda krav.

Många gymnasielärare kan tänka sig att arbeta på mindre orter

Att arbeta som gymnasielärare på en mindre ort har många fördelar, bland annat att man ofta undervisar färre elever och därmed får en möjlighet att fördjupa relationen med dem. Många gymnasielärare uppskattar också den höga livskvalitet som många mindre orter kan erbjuda.

MINDRE ORT

TEXT ANNIKA WIHLBORG

83 procent av gymnasielärarna kan tänka sig att arbeta på en mindre ort, enligt Framtidens Karriär – Gymnasielärares undersökning. Bra lön, rimlig arbetsbelastning och möjlighet att påverka sin arbetssituation är de faktorer som främst kan öka intresset för arbete på en mindre ort, enligt undersökningen.

– Undersökningsresultatet är glädjande, men jag hade nog föreställt mig att andelen gymnasielärare som kan tänka sig att arbeta på en mindre ort skulle vara något högre. Den som är uppuxen i en större stad kanske inte vill flytta till en mindre ort för att man även fortsättningsvis vill ha tillgång till storstadens utbud, men för många andra gymnasielärare är nog en mindre ort ett intressant

alternativ, säger Anders Eriksson, verksamhetschef för gymnasieskolan och vuxenutbildningen i Vimmerby kommun.

Positivt överraskade

Hans erfarenhet är att gymnasielärare som väljer att söka sig till mindre orter ofta blir positivt överraskade och trivs väldigt bra med att vara verksam i ett mindre sammanhang. På mindre gymnasieskolor är beslutsvägarna ofta kortare, möjligheterna att påverka sin arbetssituation många och sammanhållningen i arbetslaget god.

– Just möjligheten att själv forma sitt arbete, att känna eller åtminstone känna till namnet på alla sina kollegor och att kunna etablera en fördjupad professionell relation med eleverna är faktorer som talar för den mindre ortens. På en mindre ort slipper man ofta långa pendlingstider till och från jobbet eftersom avstånden är små. Närheten till naturen, en bra uppväxtmiljö för barn och ett rikt föreningsliv är andra faktorer som gör att många gymnasielärare trivs på mindre orter, säger Anders Eriksson.

Sammansvetsade arbetslag

Han framhåller att gymnasieskolorna på mindre orter ofta kan erbjuda lika många karriärutvecklingsmöjligheter som skolor på större orter.

– En anledning till att man ofta har mer inflytande över sin vardag, arbetssituation och hela skolans verksamhet

på en mindre ort är att avståndet mellan skolledare och lärare är litet. Det är i allmänhet lätt att få kontakt med skolledaren och framföra sina synpunkter

PÅ EN MINDRE ort slipper man ofta långa pendlingstider till och från jobbet eftersom avstånden är små

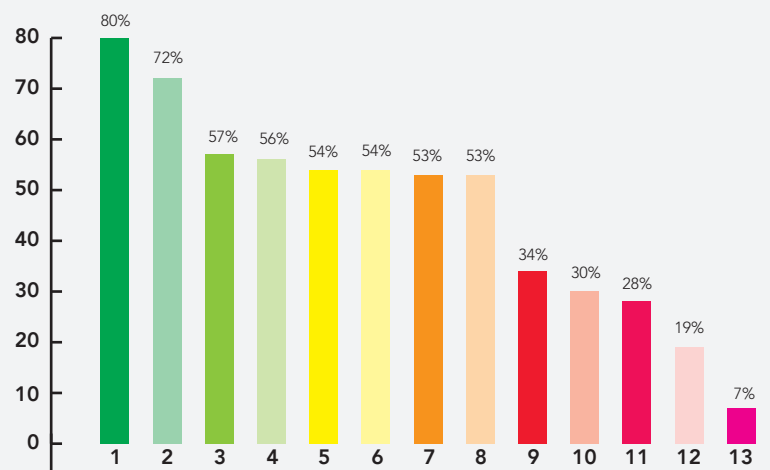
och önskemål. Även i arbetslagen är det lätt att göra sin röst hörd eftersom de många gånger är sammansvetsade och småskaliga, säger Anders Eriksson.

Anders Eriksson, verksamhetschef för gymnasieskolan och vuxenutbildningen i Vimmerby.

VILKA FAKTORER ÖKAR INTRESSET FÖR ARBETE PÅ MINDRE ORT?

Vilka av följande faktorer anser du ökar intresset för att arbeta inom gymnasieskolan på en mindre ort? (Ange gärna flera)

- Bra lön
- Rimlig arbetsbelastning
- Möjlighet att påverka din arbetssituation
- Bra team/arbetskamrater
- Bra och nära ledarskap
- Bra arbetsmiljö
- Arbetsplats nära hemmet
- Mindre klasser
- Närhet till natur och fritidsaktiviteter
- Möjlighet till vidareutveckling
- Låg personalomsättning
- Bra introduktion för nyanställda
- Annat

KAN DU TÄNKA DIG ATT ARBETA PÅ EN MINDRE ORT I SVERIGE?

Kan du som gymnasielärare tänka dig att arbeta på en mindre ort i Sverige? (färre än cirka 25 000 invånare)

Framtidens Karriär – Gymnasielärare

Läs mer om karriärmöjligheter inom Gymnasieskolan i kommande utgåva av Framtidens Karriär – **Gymnasielärare!**

Utkommer maj 2020.

Är ni intresserade av att annonsera? Kontakta oss på info@nextmedia.se

Nära ledarskap utmärker en attraktiv arbetsgivare

Bra lön, ett bra ledarskap, att ingå i ett välfungerande team samt möjligheten att påverka sin egen arbetssituation. Det är de faktorer som främst utmärker en attraktiv arbetsgivare enligt gymnasielärarna som deltog i Framtidens Karriär – Gymnasielärares undersökning.

ATTRAKTIVA ARBETSGIVARE

TEXT ANNIKA WIHLBORG

– Jag är lite förvånad över undersökningsresultatet eftersom jag trodde att administrativ avlastning och förenklad dokumentation skulle rankas högre. Dessa faktorer diskuteras ju så gott som dagligen i det dagliga arbetet, men hamnade relativt långt ner i undersökningsresultatet. Det är inte konstigt att lönefrågan rankas högt, inte minst eftersom lärarbristen tenderar att driva upp löneläget. Däremot är arbetsmiljö i allmänhet lika viktig som lönen, säger Lena Åberg, gymnasiechef i Motala kommun.

En av de främsta konkurrensfaktorerna för en arbetsgivare är, enligt Lena Åberg, en tydlighet i organisationen. Det inkluderar en tydlig struktur för allt från vart man ska vända sig när man behöver hjälp och stöd till en tydlig vision för hela verksamheten.

Kan stärka attraktiviteten

– Vid sidan av rekryteringsarbetet är det självklart viktigt med åtgärder som premierar de erfarna lärarna och får dem att känna sig uppskattade. Gymnasieskolor behöver generellt sett bli bättre på att tillvarata erfarna lära-

res samlade kompetens. Uppdrag som mentor och handledare, nya ansvarsområden och mer undervisningstid är exempel på åtgärder som kan stärka attraktiviteten för de erfarna lärarna. På så sätt kan man ge nyexaminerade lärare något mindre undervisningstid vilket ger mer tid till introduktion i yrket, säger Lena Åberg.

Hon betraktar även administrativ avlastning, till exempel lärarassistenter, som en viktig åtgärd för att stärka arbetsgivarnas attraktivitet. Kompetensutveckling som är personligt utformad för påfyllnad inom det egna kompetensområdet efterfrågas ofta.

– Undersökningsresultatet överensstämmer med vår bild. Vi vet att lönen är viktig, men ett ledarskap som inbjuder till delaktighet och möjlighet att påverka är minst lika viktigt för många lärare. Regelbunden kompetensutveckling är ytterligare en faktor som ofta rankas högt. Lärarnas svar överensstämmer också väl med de liknande undersökningar som vi genomfört bland rektorer, säger Matz Nilsson, förbundsordförande för Sveriges Skolledarförbund.

Struktur för löneutveckling

Utmärkande för en god arbetsgivare är ett ledarskap som skapar delaktighet och ger lärarna möjlighet att utvecklas, ett ledarskap som erbjuder lärarna mycket frihet under ansvar, fortsätter Matz Nilsson.

– Gymnasieskolor där ledarna sätter stor tillit till lärarnas förmåga att själva utveckla sitt arbete leder i allmänhet till goda resultat, vilket genererar attraktivitet. Delaktighet är den främsta nyckelfaktorn, liksom möjligheten att påverka sitt eget arbete, säger Matz Nilsson.

Han anser att arbetsgivare bör satsa på att ge skolledare rätt förutsättningar att utöva ett nära ledarskap, bland annat genom att inte behöva ansvara för alltför många medarbetare. Genomsnittet i Sveriges Skolledarförbund är 37 medarbetare per skolledare.

– Skolledare som ansvarar för så många medarbetare känner sig ofta otillräckliga och hinner inte utöva det nära och stöttande ledarskap med kontinuerlig feedback som så många lärare efterfrågar, säger Matz Nilsson.

Ytterligare en faktor som utmärker en bra arbetsgivare är en välfung-

erande struktur för löneutveckling och kompetensutveckling. En genomtänkt introduktion för nyanställda lärare är också en avgörande faktor för att attrahera och behålla kompetenta lärare. Drygt hälften av kommunerna erbjuder i dagsläget sina nyanställda lärare ett introduktionsprogram, men Matz Nilsson anser att fler skolor borde satsa på det eftersom det ger så tydliga resultat för såväl attraktionskraften som möjligheten att behålla erfarna lärare.

Kompetensutveckling

– För att behålla erfarna lärare krävs även en god löneutveckling under hela yrkeskarriären. I dagsläget har de mest erfarna lärarna ofta en sämre löneutveckling än sina yngre kollegor eftersom lärarbristen är så påtaglig. Lärare ska inte behöva byta jobb för att få upp sin lön, det är verkligen resursslöseri, säger Matz Nilsson.

Han har suttit med som expert i regeringens skolkommissions utredning om nationella professionsprogram.

– En av våra viktigaste slutsatser var att huvudmännen saknar resurser för att kompetensutveckla lärare i nivå med de behov som finns. Vi vill att staten ska formulera en nationell struktur för kompetensutveckling via de na-

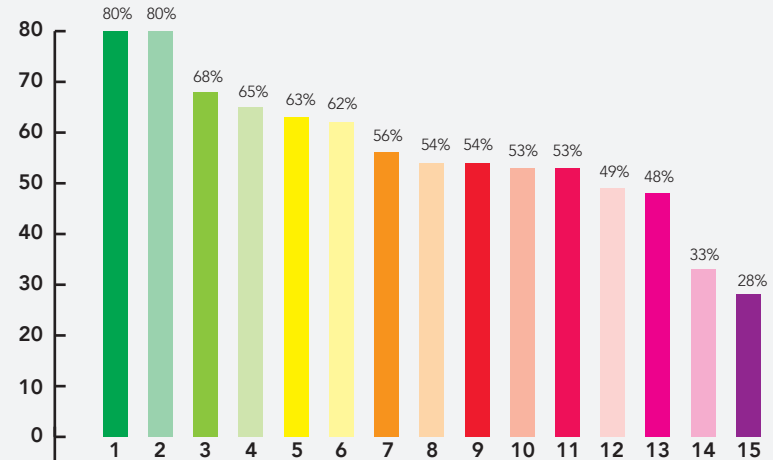

Matz Nilsson, förbundsordförande för Sveriges Skolledarförbund.

tionella professionsprogrammen. Det skulle ge varje lärare och skolledare möjlighet till kontinuerlig kompetensutveckling under hela sin karriär. Det finns överlag ett stort behov av att lyfta gymnasieskolornas arbete med rekrytering och retention till en mer strategisk nivå. Det finns även ett starkt samband mellan skolornas kvalitetsarbete och kompetensförsörjning, säger Matz Nilsson.

VILKA FAKTORER KÄNNETECKNAR EN ATTRAKTIV ARBETSGIVARE?

Vilka av följande faktorer kännetecknar en attraktiv arbetsgivare inom gymnasieskolan? Ange gärna flera.

- Bra lön
- Bra ledarskap/uppbackning från rektor
- Bra team/arbetskamrater
- Möjlighet att påverka sin arbetssituation
- Bra psykisk arbetsmiljö
- Att kunna ägna sig mer åt undervisning
- Mindre administration
- Mindre klasser
- Flexibel arbetstid
- Bra fysisk arbetsmiljö
- Möjlighet till kompetensutveckling
- Motiverade elever
- Förenklad dokumentation
- Bra karriär och utvecklingsmöjligheter
- Bra introduktion för nyanställda

Lena Åberg, gymnasiechef i Motala kommun.

Vattenfall startar gymnasium i Forsmark

– Vår ambition är att skapa Sveriges bästa teknikutbildning. Närheten till kärnkraftverket i Forsmark och kopplingen till Vattenfalls verksamhet kommer att ge lärare och elever helt unika utbildnings möjligheter, säger Lotta Henrysson, HR-ansvarig för Vattenfall i Sverige.

Energibranschen har ett stort behov av tekniker, civilingenjörer och högskoleingenjörer. Som ett led i arbetet med att framtidssäkra kompetensförsörjningen gör Vattenfall nu en långsiktig satsning i form av etableringen av Vattenfallgymnasiet i Forsmark.

– Ett nytt gymnasium är viktigt både för Vattenfall i allmänhet och energibranschen i synnerhet, säger Lotta Henrysson.

Det nya Vattenfallgymnasiet är en ambitiös nysatsning med grunden i nuvarande Forsmarks skola som varit framgångsrik under många år sedan

starten för drygt 30 år sedan. Nu bidrar Vattenfall till en verksamhet som kommer att drivas som ett fristående bolag lett av entreprenören Fredrik Svensson som driver redan väletablerade ABB Industrigymnasium med skolor i Ludvika och Västerås.

Höga ambitioner

En av ambitionerna med det nya gymnasiet är att Vattenfall vill att fler ska intressera sig för, och utbilda sig inom, teknik- och naturvetenskapliga ämnen. Det kommer på sikt även att leda till säkrad kompetens för Vattenfall i framtiden. Just närheten till Vattenfalls verksamheter i området ska ge Vattenfallgymnasiets elever en inblick i energi- och kärnkraftsbranschen.

– Vi tar med det arv som finns i form av en välfungerande verksamhet i Forsmarks skola och gör det till något ännu bättre, säger Christer Norström, VD ABB Industrigymnasium och tillträdande VD för Vattenfallgymnasiet.

Fredrik Jansson, nuvarande rektor för Forsmarks skola, ser fram emot att komma igång med den nya verksamheten på allvar.

– Att Vattenfall går in och stöttar utbildningen i form av ett gymnasium

ger en rad fördelar som till exempel tillgång till intressanta gästföreläsare, spännande projektarbeten och studiebesök. Till viss del är det en befintlig verksamhet som övergår i en ny, men vi ser det som en nystart, säger Fredrik Jansson.

Om allt går planenligt kommer den första elevkullen att börja på det nya gymnasiet hösten 2020, men skolan kommer att ha intag till Forsmarks skola redan under 2019.

Synergier

Lotta Henrysson påpekar att energibranschen har en enorm utmaning i att säkra framtida kompetens.

– För vår del är detta ett initiativ för att bidra till att branschen och framförallt Vattenfall ska få bättre möjligheter att fortsätta arbeta mot målet, en fossilfri framtid för kommande generationer.

Christer Norström påpekar att Vattenfallgymnasiets båda systerskolor i Ludvika och Västerås också har ett starkt fokus på teknik och energifrågor.

– Siktet är inställt på att finna synergier mellan de tre olika skolorna och utveckla nya undervisningsformer där elever jobbar ihop över skolgränserna

både i fysisk mening och med hjälp av digitala verktyg.

Bra lärmiljö

Forsmark erbjuder också en mycket bra lärmiljö.

– Jag är mycket imponerad av lärarna. Det är ovanligt att gymnasieskolor har disputerade lärare, vilket finns här i både fysik och kemi. Våra industrigymnasier har en erkänt unik kompetensmiljö och vi har historiskt sett haft lätt att rekrytera kompetenta lärare vilket beror på att vi har bra elever och bra kollegium. Vattenfallgymnasiet blir ett utmärkt tillskott i verksamheten, säger Christer Norström.

Han påpekar även det faktum att Sverige befinner sig urbaniserings tider där stora delar av befolkningen flyttar in till de större städerna samtidigt som det finns ett allt större behov av lite lugnare studiemiljöer.

– Här finns en fantastisk miljö med gamla byggnader och en magisk natur i kombination med en high-tech-utbildning och toppmodern teknologi. Det är en inkluderande miljö där elever och lärare trivs och kan utvecklas både i sin kompetens och på ett personligt plan.

Christer Norström,
Lotta Henrysson och
Fredrik Jansson.
Foto: John Ash Redforsen

Under förutsättning att erforderliga beslut tas planerar Vattenfallgymnasiet att starta sina utbildningar i Forsmarks bruk i Östhammar till höstterminen 2020. Skolan kommer att rikta sig till elever från hela landet, med ett elevboende i anslutning till skolan i den vackra bruksmiljön. Vi kommer att erbjuda utbildning av hög klass med energiprofil inklusive ett fjärde yrkesinriktat år på teknikprogrammet. Vattenfallgymnasiet tar över verksamhet, traditioner och erfarenhet från Forsmarks skola som verkat sedan 1987.

Forsmarks skola / Vattenfallgymnasiet

Forsmarks bruk 71
742 94 Östhammar
Tel: 0173-826 00

E-post: info@forsmarksskola.se
info@vattenfallgymnasiet.se

Rektor Fredrik Jansson

Tel: 0173-826 02
070-799 38 47

fredrik.jansson@forsmarksskola.se

VATTENFALL

På Staffangymnasiet hålls bildningstanken högt

Ett kunnigt kollegium, stark kunskapskoncentration, motiverade elever och en bygd som är stolt över sitt gymnasium. Viktiga hörnstenar för Staffangymnasiet, en skola inom Hälsinglands Utbildningsförbund som strävar efter att hålla många dörrar öppna till sina elevers framtid.

Staffangymnasiet är en anrik skola som alltid hållit bildningstanken högt. Det säger Mats Olsson, lärare i idrott, biologi och kemi, som menar att den tanken närmast sitter i väggarna.

– Vi är inte en skola där allt duger, tvärtom! Vi har förväntningar på eleverna och de har förväntningar på oss.

Mats har arbetat på Staffangymnasiet sedan 1992. En lång tid som kännetecknas av stor variation och yrkesmässig utveckling.

– Som idrottslärare har jag till exempel haft förmånen att arbeta mot idrottsgymnasium och jobba både med teoriundervisning och fys-träning. Verksamheten har även bioteknik i utbudet. Det gör att jag även som biologilärare utvecklas av undervisningens ständigt nya utmaningar.

Mats Olsson, lärare i idrott, biologi och kemi och Heléne Berglund, lärare i matematik och fysik på Staffangymnasiet.
Foto: Peter Engström

i

Hälsinglands Utbildningsförbund är ett kommunalförbund som bildats av Bollnäs, Nordanstigs och Söderhamns kommuner. Förbundet driver gymnasie- och vuxenutbildningar för kommunernas invånare, samt ger möjlighet till yrkeshögskola och distansstudier på högskola och universitet. Inom förbundet finns fyra gymnasieskolor: Nordanstigs gymnasium, Staffangymnasiet i Söderhamn, Torsbergsgymnasiet samt gymnasiesärskolan Höghammargymnasiet i Bollnäs, som tillsammans erbjuder ett brett utbud av utbildningsprogram.

Verksamhetschef Eva Hildebrand
Tel: 010-454 10 12
E-post: eva.hildebrand@hufb.se
www.hufb.se

Hälsinglands
Utbildningsförbund

Staffangymnasiet är en av få gymnasieskolor i Sverige som erbjuder kursen i bioteknik och har investerat i det senaste för att bedriva studier inom bioteknik, mikrobiologi och genteknik.

Mats återkommer till skolans elever som viktiga faktorer för den höga trivselen.

– Som lärare på gymnasiet har man oftast elever som valt de ämnen man undervisar i. De är motiverade och på det klara med att vi lärare är där för deras skull. Tillsammans bildar vi ett team som är på skolan för att lära och lära ut.

Nya utmaningar

Även Heléne Berglund, lärare i matematik och fysik, har lång yrkeserfarenhet. Hon är däremot relativt ny mattelärare på Staffangymnasiet.

– Jag behövde nya utmaningar och möjligheter till utveckling och sökte mig hit för nätt två år sedan.

Med facit i hand kan Heléne konstatera att det var ett riktigt beslut. Utmaningarna liksom den önskade utvecklingen är ständigt närvarande.

– Jag arbetade tidigare på en mindre skola och har nu fått många fler ämnes-

kollegor att hela tiden kunna bolla idéer och funderingar med. Inom matematiken har vi ju också fått nya direktiv om att det ska ingå både programmering och symbolhanterande räknare i undervisningen. Det är mycket nytt att ta in för oss lärare och jag har lärt mig en hel del nya saker på väldigt kort tid, den biten är jätterolig. Dessutom pågår ett stort digitaliseringsprojekt i verksamheten, vilket är spännande.

Stora möjligheter

Staffangymnasiet är en av fyra gymnasieskolor i Hälsinglands Utbildningsförbund. Tillsammans erbjuder de ett brett utbud av utbildningsprogram. För lärarna innebär förbundet bland annat en större intern arbetsmarknad med en mängd olika möjligheter till karriär och utveckling. Ett uppskattat inslag är de gemensamma upptaktsträffarna som inför varje terminsstart samlar pedagoger från förbundets olika verksamheter.

– Det är en fantastisk nivå på de gemensamma dagarna som erbjuder föreläsningar med föreläsare som till exempel Carolina Klüft. Den möjlighe-

ten hade inte funnits för en enskild skola, men nu är det fler som kan dela på resurserna vilket ger större möjligheter till att höja ribban, säger Heléne.

Stor stolthet

På frågan om de kan rekommendera andra lärare att söka sig till Staffangymnasiet blir svaret ett unisont ”absolut”!

– Ja, och det har jag redan gjort eftersom jag är stolt över skolan som är bra rent organisatoriskt och är en verksamhet som prioriterar undervisning vilket märks på många olika sätt, inte minst genom ett stort förtroende för oss lärare. Jag stortrivs, säger Heléne.

Mats flikar in att Staffangymnasiet kanske har en fördel av att ligga i Söderhamn.

– Förutom högskoleutbildningar via CFL är Staffangymnasiet den högsta utbildningsnivå vi har i kommunen och då blir det något som alla i samhället är stolta över och värnar om. En stolthet som går år båda håll; bildningstanken står högt och vi medarbetare jobbar hårt för att våra elever ska ha en bra grund när de lämnar oss.

Samarbete och kvalitet i Kristianstad

I över 20 år har Christian 4:s gymnasium i Kristianstad lockat elever och lärare med sin kreativa och samarbetsinriktade skolmiljö. Idag sker nya, spännande satsningar, både här och inom skolan generellt i hela kommunen.

Christian 4:s gymnasium, eller kort och gott C4, har sedan starten i mitten av 90-talet haft estetisk profil. Under detta läsår har de befintliga inriktningarna på Estetiska programmet: Bild och formgivning, Estetik och media, Musik samt Teater kompletterats med spetsutbildning i musik i samverkan med Musikhögskolan i Malmö. Dessutom har det tillkommit två helt nya program: Handels- och administrationsprogrammet samt Hotell- och turismprogrammet.

– Vi skapar en större bredd genom att erbjuda yrkesförberedande program vid sidan av de högskoleförberedande programmen. Det är ett sätt att möta behovet av fler gymnasieplatser nu när elevkullarna växer. Att expandera C4 är en viktig del av visionen för de kommunala skolorna, berättar Annika Löfgren, som är en av gymnasiets två rektorer och har ansvar för de nya programmen.

Nya program i höst

I höst blir utbudet på C4 ännu bredare, när de Naturvetenskapliga och Samhällsvetenskapliga programmen med estetisk profil drar igång. Till att börja med blir det två små klasser med 15 elever vardera och elevantalet kommer sedan att utökas successivt.

De nya programmen kommer även att erbjuda estetiska ämnen, handel eller turism som individuella val och blir på så sätt välintegrerade i C4:s övriga verksamhet. Det blir kommunens första satsning på SA- och NA-program med estetisk profil. Annika Löfgren och hennes kollega Tony Ivarsson, som är rektor för Estetiska programmet på C4, ser framför sig hur de olika programmen kommer att samverka och skapa nya impulser på skolan.

– C4 har en lång tradition av samarbete över program- och ämnesgränserna. Det är en av de stora fördelarna här, att man tar tillvara alla chanser som finns för att samverka med varandra och tänka nytt tillsammans. Lärarna jobbar ofta gemensamt i olika typer av ämnesöverskridande projekt, där de olika ämneskompetenserna berikar varandra. Det är ett sätt att undervisa och utnyttja varandras kompetens som föder nya idéer och som både lärare och elever uppskattar mycket, säger Tony Ivarsson.

Tony Ivarsson och Annika Löfgren, rektorer på Christian 4:s gymnasium i Kristianstad.
Foto: Daniel Larsson

Annika håller med och tillägger:

– Vi tummar inte på kvaliteten på något av programmen. De har sin specifika inriktning, men det kollektiva lärandet höjer allas kompetens och är väldigt inspirerande. Dessutom avlastas lärarna på ett positivt sätt när de kan arbeta tillsammans.

Kraftsamling för skolan

I Kristianstad kommun påbörjas nu en kraftsamling för samtliga kommunala skolor på såväl grundskole- som gymnasienivå för att möta dagens och framtidens utmaningar. Inte minst står digitalisering och det systematiska kvalitetsarbetet i fokus. Bland annat kommer satsningen ”Framgångsrik undervisning” som tar ett samlat grepp för att höja elevernas måluppfyllelse och öka likvärdigheten i skolan. Satsningen är bred och utgår från de enskilda skolornas identifierade behov.

– Det händer väldigt mycket i skolorna i Kristianstads kommun just nu. Vi får stark stöttning av huvudmannen och det systematiska kvalitetsarbetet är verk-

ligen i fokus i såväl grundskolan som gymnasiet och integrerat i allt vi gör. En viktig fråga är att lärare ska ha en rimlig arbetsbelastning, säger Annika.

Populär skola

Christian 4:s gymnasium är en populär skola, både att arbeta på och bland eleverna. Många ungdomar reser från andra kommuner för att gå här och när C4 rekryterar är intresset bland lärare stort. Den kreativa andan, det öppna klimatet och starka gemenskapen mellan personal och elever uppskattas. Därför har C4 haft lätt att hitta högkvalificerade lärare, som i sin tur gör skolan ännu mer attraktiv. Annika och Tony ser nu fram emot att fortsätta att utveckla skolan och välkomna nya kullar till befintliga och kommande program.

– Med sitt utökade programutbud blir C4 också en god representant för Kristianstads kommun, som har ett väldigt rikt kulturliv och långa anor som handelsplats. Kristianstad är dessutom centrum för turism i hela norra Skåne, säger Tony.

– Kultur, handel och turism är det som knyter ihop våra program och genom sitt sätt att interagera med samhället i stort blir nu undervisningen på C4 ännu mer relevant och spännande.

I Kristianstad kommun finns fem kommunala gymnasieskolor som erbjuder de flesta nationella program och inriktningar. Gymnasieskolorna samarbetar med högskolor och universitet i bland annat Kristianstad, Lund och Malmö, samt med såväl det lokala som det nationella näringslivet. I kommunen sker nu en stor satsning på skolan med fokus på det systematiska kvalitetsarbetet. Här finns många spännande karriärmöjligheter för dig som är lärare!

Läs mer på www.kristianstad.se

Kristianstads
kommun

Jobba med ett grönt perspektiv på Hvilan Gymnasium i Lund

På Hvilan Utbildning har kvalitet, hållbarhet och ett grönt perspektiv genomsyrat verksamheten i mer än 150 år. Nu slår det anrika utbildningsföretaget upp portarna för en helt ny gymnasieskola mitt i centrala Lund.

Hvilan Utbildning är ett idéburet utbildningsföretag, med gymnasieskolor i skånska Kabbarp och Stockholm. Skolorna utmärker sig genom att de ägs av GRO, Gröna näringens riksorganisation, en ideell organisation som inte är vinstdrivande.

– Vi har starka, gröna företag i ryggen och all vinst återinvesteras i våra duktiga studerande. Vår vinst är elever som trivs och får en högkvalitativ utbildning, som förbereder dem för vidare studier och ett utvecklande arbetsliv, säger Maria Laopodis, biträdande rektor för den nya gymnasieskolan i Lund.

K-märkta lokaler

Den nya skolan får sina lokaler i kulturminnesmärkta Ribbingska huset i en

lummig parkmiljö mitt i centrala Lund. Där välkomnas till hösten den första kullen elever till de ekonomiska, naturvetenskapliga och samhällsvetenskapliga programmen.

– Det är en fantastisk möjlighet för såväl elever som personal att vara med och bygga upp en helt ny verksamhet. Samtidigt vilar skolan tryggt på vår starka värdegrund. Alla våra skolor har fötterna i traditionen och huvudet i framtiden, säger rektor Per Jonsson.

Hållbarhet är ett bärande tema i alla Hvilans skolor. Det definieras brett och omfattar allt från miljö och samhälle till elevernas välmående, med en vacker skolmiljö, engagerade lärare och en skollunch lagad på närproducerade råvaror.

Det finns ett tydligt samhällsengagemang och utbildningen sker i nära samverkan med Ung företagsamhet, den gröna näringen och lokala företag. Hvilan Gymnasium i Lund kommer även att samarbeta med Lunds universitet, och bland annat ska laborationer på det naturvetenskapliga programmet genomföras på Kemicentrum.

– Vi har ett tätt och dynamiskt utbyte med aktörer i det omgivande samhället. Det är väldigt inspirerande och ger förutsättningar för både lärare och elever att utvecklas, framhåller Maria.

Globalt perspektiv

Både Maria och Per har under många år arbetat internationellt med olika utbildningsformer och de tar med sig ett globalt perspektiv till Hvilan Gymnasium i Lund. Mångfald, tolerans, ömsesidig respekt och förmågan att se saker ur olika vinklar är viktiga inslag i deras syn på skola och utbildning.

Intresset bland lärare för att jobba i den här unika miljön har varit exceptionellt stort och rekryteringen är klar inför hösten. Nu påbörjas sökandet efter engagerade och duktiga lärare till Hvilan Gymnasium i Lund inför nästa läsår – 20/21. Dessutom finns framtida planer på ytterligare skolor.

– Det är ett stort förtroende vi fått, säger Maria och Per.

– Vi ser verkligen fram emot att utveckla skolan tillsammans med medarbetare och elever.

Foto: Johan Stenens

Per Jonsson, rektor och Maria Laopodis, biträdande rektor för Hvilan Gymnasium i Lund.

Hvilan Utbildning är referensskola för Skolverket och driver idag gymnasier i skånska Kabbarp och Stockholm. Utöver gymnasieutbildning finns även vuxenutbildning och yrkeshögskoleutbildning. I augusti öppnar ett tredje gymnasium i centrala Lund. Hvilan Utbildning ägs av den ideella branschorganisationen GRO, Gröna näringens riksorganisation.

www.hvilanutbildning.se

Framgångsrik samverkan på Nösnergymnasiet

På Nösnergymnasiet i Stenungsund råder en utpräglad samverkanskultur som genomsyrar hela verksamheten. Samverkanskulturen har bland annat resulterat i flera utmärkelser för skolans arbete med Ung Företagsamhet, ett lyckosamt och nära samarbete mellan skolbiblioteket och arbetslagen samt ämnesöverskridande projektarbeten.

– Sedan flera år tillbaka har vi ett nära samarbete med skolans arbetslag. Vi har ofta en tydlig plan för när vi ska komma in i undervisningen och hur vår samverkan kan bidra i olika kursmoment. Vi har bland annat haft ett nära samarbete

med lärarna i det ämnesöverskridande digitaliseringsprojekt som genomförts, säger Hanna Dahlberg Källeskog, skolbibliotekarie på Nösnergymnasiet.

Framgångsfaktorn för såväl UF-satsningen som digitaliseringsprojekten och samverkan mellan arbetslag och skolbiblioteket är att det finns strategiska beslut från ledningsnivå på att Nösnergymnasiet ska fokusera på dessa tre områden.

Temaarbete engagerar många

– Inom ramen för Teknikcollege får eleverna varje år arbeta med ett digitaliseringstema. Vi har valt att genomföra det som ett externt projekt som inkluderar alla lärare i någon form. Första året var temat nätverkssäkerhet, därefter automation och robotar och årets tema är källkritik. Där samarbetar vi bland annat med skolbibliotekarierna. Temat avslutas alltid med en stor mässa där eleverna får redovisa sitt arbete. Det här är något av det roligaste jag gjort under min lärarkarriär, jag är verkligen

Anders Johansson, UF-lärare, Hanna Dahlberg Källeskog, skolbibliotekarie och Ronnie Johansson, lärare på Teknikcollege på Nösnergymnasiet.

Foto: Anders Nilander

stolt över vårt temaarbete, säger Ronnie Johansson, lärare på Teknikcollege.

Nösnergymnasiet utsågs 2019 till årets Ung Företagsamhetsskola.

– De senaste tre åren har varit väldigt framgångsrika för oss i UF-sammanhang. Ju bättre det går, desto fler pratar om UF på skolan. Nyckeln till att det går så bra är återigen samverkan, vi har bland annat involverat svensklärare och bildlärare i elevernas UF-arbete, säger Anders Johansson, UF-lärare.

– En faktor som bidragit till att det går så bra för våra UF-elever är att de har bra stöd i form av externa rådgivare från det lokala näringslivet. Vi har även blivit bättre på att stödja UF-eleverna rent

praktiskt, bland annat i form av en UF-verkstad. Med UF-undervisningen hjälper vi eleverna att nå såväl program mål som examensmål, säger Anders Johansson.

Kollegial samverkan

Den ämnesöverskridande samverkanskulturen bidrar till att eleverna på Nösnergymnasiet inhämtar nya kunskaper utifrån ett större sammanhang och dessutom får en röd tråd i sin utbildning.

– För oss lärare är det roligt och utvecklande att arbeta på en skola där ämneskunskapen inte är stuprörsbaserad, vilket gör att vi verkligen får till en långsiktig kollegial samverkan, säger Ronnie Johansson.

Nösnergymnasiet är en kommunal gymnasieskola med cirka 1 200 elever och 160 anställda. Här finns ett stort utbildningsutbud, många möjligheter, kompetens och engagemang.

Nösnergymnasiet
Gymnasievägen 2
444 47 Stenungsund
Tel: 0303-73 80 80
expedition.nosnas@stenungsund.se
www.stenungsund.se

Stenungsunds
kommun

Ett tydligt uppdrag gynnar alla

Vid Drottning Blankas gymnasieskolor står det personliga engagemanget och det mänskliga mötet i fokus, en inställning som präglar verksamheterna hela vägen från elever till skolläring. Det skapar en trygg och inspirerande lärmiljö med bättre resultat som följd.

På Prästgatan i Helsingborg, bara ett par hundra meter från centralstationen och marinan, ligger en av AcadeMedias 23 Drottning Blanka gymnasieskolor. Här är det personliga engagemanget i fokus och hela verksamheten drivs utifrån mantrat

”Det är viktigt för mig att det går bra för dig”, något som rektor Charlotta Björklund attraherades av redan innan hon kom till skolan.

–Drottning Blanka har ett koncept som verkligen lockar mig. När jag sökte och fick min tjänst här i augusti 2018 blev jag oerhört väl mottagen och det är tydligt vilken vision vi arbetar efter, vilka förväntningar som finns och vilket uppdrag jag har. Det märks tydligt att man är en del av både AcadeMedia och Drottning Blanka, vilket är väldigt positivt.

Tillgänglighet är ett nyckelord

Hon poängterar att eventuella frågetecken snabbt reds ut och att det är lätt att få stöd vid behov. Det följs upp av skolchefen Jens Levin, som även han axlade sin roll i augusti förra året, men som arbetat inom AcadeMedias orga-

Charlotta Björklund, rektor på Drottning Blankas gymnasieskola Helsingborg och Jens Levin, skolchef.
Foto: Lars Jansson

nisation tidigare, bland annat som rektor.

–AcadeMedia är en utmärkt arbetsgivare som prioriterar kvalitetsutveckling och som ger den frihet och den tillit som krävs för att man ska kunna utföra sitt uppdrag. Tillgänglighet är för oss ett nyckelord, som också det förankras i skolans mantra – känner man att omgivningen genuint bryr sig om hur det

går för en tenderar man också att prestera bättre.

Bidrar till skolutvecklingen

Ett led i arbetet med tillgänglighet är Drottning Blanka-podden, där huvudman för skolorna diskuterar olika aktuella ämnen för såväl skolväsendet i stort som för Drottning Blanka i synnerhet. Syftet är att informera på ett intressant och öppet sätt, skapa engagemang och ge möjlighet till delaktighet.

–Vi vill inte bara vara passagerare på utvecklingsresan, vi vill bidra. Ett exempel är resiliensprojektet, där vi har utbildat personal på alla våra skolor för att kunna hjälpa eleverna att hantera vardagen och sina motgångar. Det är oerhört värdefullt, inte minst med tanke på den utbredda upplevda psykiska ohälsan, betonar de.

Här växer du som pedagog

Klara gymnasieskolor kännetecknas av universitetsförberedande studier med ett starkt socialt engagemang. Vid Klara Teoretiska i Göteborg förstärks detta fokus av ett framgångsrikt försteläraryrke som både gett kollegialt mervärde och mycket goda resultat bland eleverna.

Klara Teoretiska gymnasium i Göteborg påbörjade som många andra skolor sitt kollegiala lärande med matematiklyftet. Under arbetet märkte medarbetarna tydligt att det kollegi-

ala lärandet var något som kom alla på enheten till gagn, vilket blev startskottet till en organisation där pedagogiska verktyg och mervärde finns i centrum.

–Vi arbetar med skolutveckling oberoende av ämne och låter varje enskild pedagog anpassa processer och metoder utifrån sin specifika aktivitet och sitt ämne. Det är verkligen positivt att vi har de förutsättningar som krävs för att på allvar förändra skolan, och där har vi AcadeMedia att tacka för mycket. Det är en organisation med fokus på skolkvalitet och korta beslutsvägar med stora utvecklingsmöjligheter, betonar

Jennie Arpfjord, rektor vid Klara Teoretiska i Göteborg.

Visar allt bättre resultat

Alla lärare på skolan deltar i de lärgrupper som leds av förstelärarna, vilket ger en god spridningseffekt och en utvecklingskultur där även eleverna är delaktiga i det systematiska kvalitetsarbetet, bland annat genom tydlig återkoppling och utvärdering av undervisningen.

–Arbetet med lärgrupper har pågått i två år och mätningarna av hur nöjda eleverna är med undervisningen ökade med hela 17 procent från 2018 till 2019. Det är ett fantastiskt resultat, säger försteläraren Viveca Johansson, som varit med och byggt upp gymnasieskolan nästan från starten.

Rustar för en värld av möjligheter

Klara Teoretiska kännetecknas av sin inriktning mot universitetsförberedande studier med socialt engagemang, vilket bland annat innebär samarbeten med närliggande universitet och högskolor, undervisning där eleverna förbereds för studier på högre nivå, volontärpraktik på samhällsprogrammet och ett språkcafé där eleverna träffar nyanlända för att öva språk.

–Detta är dock ett arbete som bedrivs inom alla ämnen. Att lära sig se sambanden mellan det humanistiska och det naturvetenskapliga gör att man blir rustad för en värld av möjligheter, vilket skapar de förutsättningar som krävs för att växa som person, avslutar Viveca.

Från vänster: Pauline Liljegren, förstelärare, Emma Blomdahl, förstelärare, Viveca Johansson, förstelärare och Jennie Arpfjord, rektor.

AcadeMedias gymnasiesegment arbetar utifrån visionen "Vi leder utvecklingen av framtidens gymnasieskolor". Totalt driver AcadeMedia 141 gymnasieskolor. Drottning Blanka består av 23 skolor på orterna Borås, Falkenberg, Falun, Gävle, Göteborg, Halmstad, Helsingborg, Jönköping, Kristianstad, Kungsbacka, Linköping, Lund, Malmö, Norrköping, Skövde, Stockholm, Sundsvall, Trollhättan, Uddevalla, Varberg och Örebro. Klara Teoretiska består av 10 gymnasieskolor varav fem i Stockholm och övriga i Göteborg, Karlstad, Linköping, Malmö och Sundsvall.

www.drottningblanka.se
www.klaragymnasium.se
www.academedia.se

Lediga tjänster:
utbildning.academedia.se/jobba-hos-oss/

DROTTNING BLANKAS
GYMNASIESKOLA

KLARA
TEORETISKA GYMNASIUM

Jobba kreativt och nära verkligheten på Grillska i Västerås

Vill du arbeta med verklighetsnära undervisning, som bygger på en stark och tydlig värdegrund och där elever och lärare jobbar tillsammans i nära team? Välkommen till Grillska Gymnasiet i Västerås. Här genomsyras hela verksamheten av respekt, medmänsklighet och samhällsengagemang.

–Våra värderingar är djupt rotade i alla, från skolledning till lärare och elever. Det stärker mig verkligen som lärare, säger Lotten Jyrell, lärare i samhällsvetenskap och förstelärare i digitalisering.

Grillska Gymnasiet i Västerås är en av sex gymnasieskolor i Mälardalen som drivs av Stadsmissionens Skolstiftelse. Det är en idéburen organisation utan vinstuttag. En grundpelare i verksamheten är tanken att en likvärdig och högkvalitativ utbildning, tillgänglig för alla, är en förutsättning för en inkluderande demokrati och engagerade samhällsmedborgare. Delaktighet, både i skolan och i det omgivande samhället är centralt i pedagogiken.

–Det var ett av de viktigaste skälen för mig att börja jobba här. Vi har ett väldigt starkt engagemang i samhället och starka nätverk utanför skolan, exempelvis med Ung Företagsamhet och det lokala näringslivet. Det här verklighetsbaserade sättet att arbeta präglar alla ämnen och det är väldigt kul att som lärare få flytta kunskapsinnehållandet utanför klassrummet, säger Lotten.

Sedd och respekterad

Ebba Nilsson, som går tredje året på ekonomiprogrammet håller med. Hon sökte sig till Grillska Gymnasiet i Västerås för att hon ville ha en skola med hög kvalitet och starka värderingar, där hon skulle kunna få utlopp för sitt samhällsintresse.

–Som elev känner man sig alltid sedd och respekterad här och det finns alla möjligheter att på ett praktiskt plan få jobba med sådant som man brinner för. Vi har ofta projekt och temadagar i samarbete med lokala aktörer av olika slag och det kan gälla allt från ideella organisationer till företag, säger Ebba och tillägger att hennes båda extrajobb är ett resultat av kontakter hon skaffat

Ebba Nilsson går tredje året på det ekonomiska programmet, Stefan Remne, rektor och Lotten Jyrell, lärare i samhällsvetenskap och förstelärare i digitalisering på Grillska gymnasiet i Västerås.

Foto: Pia Nordlander, BildN

sig tack vare att skolan arbetar på det här viset.

Elever växer

Med sina knappt 400 elever är Grillska Gymnasiet i Västerås inte större än att de flesta känner varandra. Det är en lugn och trygg miljö, där eleverna får studiera och kan utvecklas i sin egen takt.

–Lika viktigt som en god skolgång är att eleverna ska klara sitt liv efter att de gått här. Här på Grillska i Västerås ser vi verkligen hur våra elever växer och får både självkännet och kunskap om samhället och världen. Jag brukar säga att det viktigaste inte är att bli något utan att bli någon. Vi arbetar aktivt för att våra elever ska tro på sig själva och sin förmåga, säger rektor Stefan Remne.

Förutom stark stöttning och uppmuntran från de vuxna i skolan har Grillska Gymnasiet även ett starkt fokus på en bra elevhälsa och hälsofrämjande arbete.

–Om man behöver stöd är det alltid lätt att få och det finns många olika personer man kan vända sig till. Jag upp-

lever verkligen att alla bryr sig väldigt mycket om hur man mår och att man ska lyckas med studierna, säger Ebba.

Starka team

Kollegialt lärande är viktigt på Grillska Gymnasiet och lärarkollegiet arbetar i tätt sammansvetsade team, över ämnes- och disciplinränderna. Det finns också starka nätverk med övriga gymnasieskolor inom Stadsmissionens Skolstiftelse, som alla vilar på samma värdegrund. Gymnasierna driver ett gemensamt utvecklingsarbete, för att ständigt förbättra kvaliteten och skapa likvärdighet mellan skolorna.

Hela verksamheten på Grillska Gymnasiet i Västerås präglas av en stark vi-känsla, menar Stefan och Lotten. Medarbetarna arbetar med stöd av skolstiftelsens pedagogiska modell mot ett gemensamt mål, och varje lärare kan verkligen göra skillnad i elevernas liv.

–Vi finns ju här för eleverna och det är tydligt i allt vi gör. Hela teamet är väldigt lösningsfokuserat och det är en genomgående inställning bland alla som arbetar här att vi ska möta varje enskild

elev på ett bra sätt, säger Stefan. Lotten instämmer och lägger till:

–Om man vill röra sig inom en snäv bekvämlighetszon är detta kanske inte rätt arbetsplats. Vill man däremot jobba lite utanför den vanliga lärarrollen, kreativt, empatiskt och nära verkligheten så finns ingen bättre skola att arbeta på.

Grillska Gymnasiet i Västerås drivs av Stadsmissionens Skolstiftelse och är ett av stiftelsens sex gymnasier i Mälardalen. Skolan erbjuder ekonomiprogrammet, estetiska programmet media, samhällsprogrammet medieteknik, samhällsprogrammet beteende, teknikprogrammet IT samt el- och energiprogrammet IT. Det är en trygg miljö som vilar på en stark värdegrund. Stadsmissionens Skolstiftelse är en idéburen organisation och drivs utan vinstuttag.

www.grillska.se

 **Grillska
Gymnasiet**

Beställ provexemplar – alltid kostnadsfritt!

Vi har gymnasieläromedel inom svenska och svenska som andraspråk, engelska, moderna språk, ekonomi och samhällsämnen. Med våra elevpaket får du både digitala läromedel och tryckta böcker så att du kan planera en varierad undervisning som stimulerar flera sinnen och engagerar dina elever på flera olika sätt.

När du beställer ett provexemplar får du prova elevpaketets digitala läromedel fritt i upp till 6 månader.

Beställ kostnadsfritt provexemplar på studentlitteratur.se/prova

Nyhet!

Nu kommer *Kompetens Företagsekonomi 1*.
Läs mer på webben:
studentlitteratur.se/kompetens

